

EMMA

NR. 7 - MAART 2023

IN DIT NUMMER:

3 INTERVIEWS:

-MIREILLE PRINS

-JACCO HALI

-JOKE VAN DULM

KLINKER

POËZIE

UIT HET ARCHIEF

... EN NOG VEEL
MEER

MAGAZINE VOOR BEWONERS EN BETROKKENEN
VAN ORANJE NASSAU'S OORD EN DE RIJNHOF

Op de voorpagina:

Chinese aster
© cofre

INHOUD

Poëzie: Lente	4
Van de redactie	5
De cliëntenraad: Van de voorzitter	6
10 vragen aan Mathijs Willemsen	8
Klinker	10
Koken met Emma	12
Oproep uit Het Reeënbosch	13
Interview: Mireille Prins	14
Terug in de tijd: de klokken van de dorpskerktoren	16
Uit De Rijnhof: interview met Jacco Hali	18
Activiteitenkalender	20
Tegeltjeswijsheden	22
Puzzel	23
Interview met Joke van Dulm	24
Het Fotoalbum van Carla Antoinette Zwart	26
De Verzameling van Joke van Dulm	27
Uit het Historisch Archief	28
Brommers kijken: prijsvraag	30
Algemene informatie	31

POËZIE

LENTE

De lente komt van ver, ik hoor hem
komen en de boomen hooren,
de hooge trilboomen,
en de hooge luchten, de hemelluchten,
de tintellichtluchten, de
blauwenwitluchten, trilluchten.

O ik hoor haar komen,
o ik voel haar komen,
en ik ben zoo bang
want dit is het siddrend verlang
wat nu gaat breken --
O de lente komt, ik hoor hem komen,
hoor de luchtgolven breken
rondom rondom mijn hoofd,
ik heb het wel altijd geloofd,
nu is hij gekomen.

Goud is het in de lucht als goude
heiligen, in labberlichtkleeden, de zeilige
die nu de aarde bevaren, bezeilen,
over de luchte meeren
met het zachtgladde kleed scheeren
en blijven wijlen en komen keeren,
het zachte hoog luchtkleed tillende zeilen
ze heene en weer wiegelende
en blikken zich spiegelen
in de blauwe verwarmde waterevlakken.

O hoor je haar komen met je zachte
warme vingers
hoog trillende in de bloeme-
Luchten die rondom klingelen

met je vlottend haare
met het licht gebaren
van je blauwe
vervlietende oogen
in het allerhooghooge
het hoogheilige luchtige
goudluchtere licht?
hoor je 'm komen tederstil licht?

Laten we nu lachen
lachen lachen lachen
in zijn gezicht dat daar dagen
dagen doet in den dag,
laten we tranen weenen
weenen weenen weenen,
hij weent ook over ons henen
in zijn sneeuwglinsterdag.

Lentelicht is nu gekomen,
eindelijk is het gekomen,
o laten we toch lachen
lachen zoo licht als dagen,
want hij is er, hij is
en gij onz' droefenis
val toch in tintellichttranen
als bleeke vallende manen
stil in de lichternis.

Wij voelen als twee
hooge, op stengel verhoogde
lenterood-bloemen
midden in de lichtzee --
de lente is gekomen

Herman Gorter (1864-1927)

VAN DE REDACTIE

We openen dit zevende nummer van de EMMA met een gedicht van Herman Gorter. Deze beroemde Nederlandse dichter is bekend van zijn lange gedicht 'Mei'. Het gedicht dat we voor dit lentenummer kozen is echter minder bekend maar vertaalt misschien nog wel beter het zogenaamde lentegevoel, dat we allemaal wel zullen kennen. Een mengeling van melancholie en vrolijkheid?

We hebben deze keer maar liefst drie interviews voor u. Een met Mireille Prins, de directeur zorg en behandeling van Zinzia, een met woonzorgbegeleider in de Rijnhof Jacco Hali en een met vrijwilliger Joke van Dulm.

En zo is er ook weer een interessant verhaal uit het Historisch Archief, 'Terug in de tijd' en een puzzel. Ze zijn inmiddels vaste rubrieken van de EMMA geworden, samen met onder andere 'Het Fotoalbum' en 'De Verzameling', waarvoor wij opnieuw een oproep doen.

Mocht u of uw verwant interessante foto's of een bijzondere verzameling hebben of kennen: meld het ons! Ook foto's en verzamelingen van de medewerkers van onze huizen van harte welkom.

Veel leesplezier!

NB. Rectificatie:

In de vorige Emma is het kader op pagina 25 (artikel TON speelgoed) per abuis weggefallen en werd de oplossing van de puzzel niet vermeld op de informatiepagina. Hier zijn beide alsnog:

TON speelgoed werd gebruikt
in kleuter- en lagere scholen,
kindertehuizen en sanatoria,
wachtkamers, speeltuinen en
in het gezin. Het werd gemaakt
in arbeidstherapie.

OPLOSSING
PUZZEL EMMA 6:

EMMA IS VAN U!

DE CLIËNTENRAAD

VAN DE VOORZITTER

Graag gebruik ik deze bijdrage aan de Emma om in te gaan op een aantal zaken dat speelt in onze verpleeghuizen. Zo zijn daar de zogenaamde woongesprekken, die met regelmaat plaatsvinden in verschillende wooneenheden. Ze zijn voor ons als cliëntenraad steeds een belangrijke bron van informatie. Hier horen we wat onze bewoners en hun verwanten vinden van de zorg binnen de afdelingen en hoe medewerkers hier tegenaan kijken. Hier kunnen de beleidsplannen van Zinzia worden getoetst aan wat er in de praktijk van alle dag gebeurt. We horen van de wensen die er leven bij de bewoners. Van hun welbevinden en de bejegening door de medewerkers. Wat men vindt van de maaltijden en de tijdstippen waarop die worden uitgedeeld en ga zo maar door. Gelukkig horen we veel positieve geluiden en daar zijn we natuurlijk blij mee. Maar er zijn natuurlijk ook zaken die aandacht behoeven. Zo horen we dat het heel erg waardevol wordt gevonden dat leidinggevenden zichtbaar zijn op de afdeling en dat dit nog onvoldoende gebeurt. Dat is niet zozeer van belang voor de bewoners als wel voor de medewerkers. En ook voor verwanten die hun vragen of zorgen beantwoord willen zien is de aanwezigheid van een manager cruciaal. Men wil hun verhaal kwijt kunnen, advies krijgen en, nog belangrijker voor de medewerkers, eens een compliment krijgen over hun grote inzet voor de zorg die dag.

De verzorging heeft behoefte aan adequate ondersteuning en het is een belangrijke taak van de leidinggevende om naar de zorgen te luisteren.

In het ideale geval komt deze 's ochtends op de afdeling om te horen wat er bij de overdracht aan bijzonderheden wordt gemeld. Tevens zou voor het einde van de dagdienst ook een bezoek worden gewaardeerd. Het gebeurt gelukkig wel, maar het mag best wat meer. Natuurlijk begrijp ik dat veel leidinggevenden de verantwoordelijkheid hebben voor meerdere afdelingen en niet overal tegelijk kunnen zijn, maar toch....

De mensen op de vloer, zoals deze medewerkers vaak worden aangeduid, maken zich zorgen. Dat zal nagenoeg bij iedereen bekend zijn. Zorgen over de krapte aan personeel, terwijl de zorg steeds zwaarder en meer complex is geworden en nog zal worden. Hoe moet dat in de toekomst? Moeten we met robots werken? Nu zijn er soms maar twee medewerkers op 18 personen en als we dan terugkijken naar de uitbraak van het Norovirus vlak voor de Kerst, is dat een groot probleem voor de besmette bewoners en, ondanks alle inzet, ook voor die bewuste medewerkers. Zij kunnen al die belletjes van de bewoners die op verschuiving wachten niet vlug genoeg honoreren.

Het kantoorpersoneel heeft de tijd om in de pauze met elkaar te eten in Brasserie Emma. Dat is een belangrijk onderdeel van het werk en essentieel voor het contact tussen de collega's. Die ruimte heeft het verzorgend personeel echter niet. Zij moeten tussen neus en lippen door de lunch nuttigen. Velen vragen zich af of het kantoorpersoneel weet wat er allemaal op de afdelingen gebeurt. Wat meer kennis daarvan vergroot het begrip, de betrokkenheid en maakt het mogelijk zo nu en dan het kantoor te verlaten om mee te helpen. Dat zou zeer welkom zijn vindt men. Want er zijn meer handen aan het bed nodig, meer vertier voor de bewoners, dus meer personeel. Wellicht is dit een deel van de oplossing?

Cees Kroon

10 VRAGEN AAN MATHIJS WILLEMSSEN

1 Wie ben je?

Ik ben Mathijs Willemsen 34 jaar oud en woonachtig in Wageningen.

2 Wat is je functie bij Oranje Nassau's Oord en wat houdt die in?

Mijn functie is Service & Onderhoud medewerker.

Ik doe voornamelijk het onderhoud van de panden Oranje Nassau's Oord en

de Rijnhof. Hierbij moet je denken aan reparaties, zoals je die thuis ook zou kunnen hebben. Zo nu en dan doe ik ook nog wat schilderwerk binnen Zinzia. Van origine ben ik elektricien.

3 Hoe lang werk je hier al?

Ik ben op mijn 15de begonnen bij Zinzia als weekend- en vakantiekracht. Tussendoor ben ik een paar keer weggeweest en ook weer teruggekomen. Op mijn 19de ben ik fulltime begonnen.

4 Op welke dagen werk je?

Ik ben fulltime aanwezig binnen Zinzia, 36 uur per week. Op de even weken ben ik vijf dagen aan het werk en op de oneven ben ik op de woensdag vrij.

5 Wat vind je leuk in deze baan?

Het leuke aan mijn werk vind ik het contact met mensen en het afwisselende werk. Je weet 's ochtends nooit hoe je dag eruit gaat zien. En als je dan met je werk een bewoner weer blij kan maken, dan weet je: dáár doe je het voor!

6 Waar ben je opgegroeid?

Ik ben opgegroeid in Renkum. Daar heb ik tot mijn 19de gewoond.

7 Wat zijn je hobby's?

In mijn vrije tijd hou ik ervan om te motorrijden.

8 Wat is je favoriete plek op Oranje Nassau's Oord?

Ja, ik zou zeggen....de rookplek buiten. Daar kun je gezellig met collega's zijn en plezier hebben.

9 Wat is jouw levensmotto?

Om eerlijk te zijn: ik heb niet echt een levensmotto.

10 Heb je zelf nog een vraag?

Nee.

KLINKER

ZONSONDERGANGEN

Sommige gebeurtenissen blijven je altijd bij. Dat heb ik met zonsondergangen. Het is alweer heel lang geleden dat ik op een school voor het voortgezet onderwijs zat. Was het huiswerk af, dan ging 's zomers een deel van de klas altijd naar het strand. De ouders van één van de meisjes van de klas hadden een strandhuisje en daar konden de dames zich verkleden. De jongens zochten een plekje elders, achter in de duinen. Na een potje volleyballen of voetballen was het lekker afkoelen in zee. Met één van de meisjes had ik een bijzondere band. Soms had ze haar wiskunde boek bij zich en vroeg ze of ik haar kon helpen. Zij, in zo'n keurig badpak uit die tijd, en ik in zwembroek, zaten in het zonnetje aan tafel. Ik probeerde haar uit te leggen, wat de oplossing was van de sommen. Gelukkig lukte dit vaak en begreep ze het. Daarna gingen we samen een eind zwemmen. Als dan de zon achter de horizon zakte, zaten we soms nog een poosje na te genieten van het schitterend schouwspel.

Het schriftelijk examen was achter de rug, nu kwam nog het mondeling. Het toeval wilde, dat we dat op dezelfde dag hadden. Jawel, jongere lezers, bijna alle vakken op één dag! We slaagden allebei. Dus was het 's avonds feest. Eerst kwam de hele klas naar mijn huis toe, om te feliciteren, en daarna gingen we naar haar huis.

Nu kon ik haar 's avonds vroeg ophalen, om te gaan zwemmen! We mochten ook later thuiskomen, zodat we 's avonds, op een duintop, wederom konden genieten van de prachtige zonsondergang, maar nu met het examen achter de rug. Bijzonder was dat er soms een schip voor de ondergaande zon langs voer. Een prachtig gezicht!

Het zal in juli van dat jaar geweest zijn, dat ik haar ophaalde en ze erg stil was. "Kom," zei ze, "laten we naar ons plekje gaan." Daar aangekomen vertelde ze het volgende: "Je zal het wel gehoord hebben. Mijn vader heeft naar een baan in Zuid-Afrika gesolliciteerd en hij is aangenomen. Ik weet het al langer, maar durfde het je niet te vertellen... Volgende week vliegen we ernaartoe."

We hielden elkaar heel lang vast en huilden. We gaven elkaar een kus en zij zei: "Geniet nog even van de zonsondergang!"

Ruim een week later ging ik weer naar het strand. Ook nu zat ik naar de zonsondergang te kijken. En toch was het heel anders.

Tot, op een avond, er een meisje naast me kwam zitten en vroeg: "Waar zijn al die klasgenoten van je gebleven?" Ach ja, iedereen heeft iets anders te doen, werken, verder studeren. Ze zei: "Het is wel mooi zo, die ondergaande zon." "Ja, heel mooi", zei ik.

Ze zag er net zo stralend uit als de schitterende rode en paarse kleuren van de zonsondergang. Ze had bovendien een hele charmante glimlach, die iedereen zou kunnen verbazen. Het gaf me een magisch gevoel. Inderdaad het was de perfecte timing en setting voor ons beiden. Toch.... We waren nog te jong voor een lange relatie. Na een poosje zei ze: "Ik ga eens opstappen."

Ik bleef zitten.

Twee jaar later, kwam ik datzelfde meisje tegen.

.

En nu?

Nu geef ik haar elke avond een kus en zeg welterusten.

Mijn zonnetje.

KOKEN MET EMMA

RABARBER COMPOTE

De komende maanden, april, mei en juni, is het rabarberseizoen!

Ingrediënten

2 kg rabarberstelen, suiker naar smaak en eventueel maizena.

Bereiding

Verwijder de bladeren en de onderste harde stukken. Spoel de stelen af en snijd ze in stukken van 2 cm. Eventuele harde draden kun je er gewoon aftrekken, maar schil de rabarber niet, anders mis je de prachtige roze/rode kleur! Zet de rabarberstukken met heel weinig water op en kook het ongeveer 10 minuten. Voeg eventueel naar smaak een beetje kaneel toe, of een beetje citroen- of sinaasappelsap. Roer de suiker door de rabarber, dan wordt het compote. Als je langer roert, wordt het rabarbermoes. Bind zo nodig met wat aangemaakte maizena.

Tip: in plaats van suiker kun je 1 kg moesappelen meekoken, of een paar rijpe bananen ná het koken toevoegen!

Eet de rabarbercompote met een bolletje ijs, bij vanillevla, door de yoghurt, op een pannenkoek, als bijgerecht bij de warme maaltijd.

Wist u dat:

Rabarber is een plant uit de duizendknoopfamilie. De bladeren zijn giftig, maar de stelen zijn eetbaar. 5000 jaar geleden at men het als geneesmiddel. De Chinezen hebben dit gewas als eerste in cultuur gebracht. Vanaf 1900 wordt in Nederland rabarber geteeld. Rabarber is een veelzijdige groente, maar wordt door velen gezien als fruit. Omdat er meestal desserts en gebak mee gemaakt wordt. Rabarbercompote smaakt ook heerlijk bij hartige gerechten, bijvoorbeeld bij een stukje vlees.

OPROEP UIT HET REEËNBOSCH

Bij Dagbehandeling het Reeënbosch ging het voorheen vooral over dagbesteding. Een gezellige dag met elkaar doorbrengen en samen leuke dingen doen. Er werd ondersteuning geboden waar dat nodig was.

Tegenwoordig komen de mensen hier vooral met een persoonlijk doel. Zo wordt bijvoorbeeld onder begeleiding van een fysiotherapeut het valrisico verminderd of de conditie verhoogd. De ergotherapeut kijkt of bepaalde aanpassingen ingezet kunnen worden, ook bij mensen thuis. Er wordt gesport, gefietst, gekookt en gewandeld. Ook is er geheugentraining en emotionele ondersteuning.

Omdat de Dagbehandeling heel veel stoffen had gekregen ontstond het idee om 'voel-kussens' te maken voor bewoners die daar behoefte aan hebben. Er waren echter geen naaimachines, maar na een oproep zijn er twee geschonken.

Er zijn al twee kussens opgehaald voor een bewoner.

Dit geeft de mensen van de Dagbehandeling een heel goed gevoel!

In de vorige Emma heeft u kunnen lezen dat er op de Dagbehandeling Het Reeënbosch buitengewoon zinvolle activiteiten gedaan worden voor het goede doel.

Helaas heeft men geen nieuwe materialen mogen ontvangen. Dat maakt dat zij nu niet goed verder kunnen.

Daarbij moet gezegd dat er onlangs nog wel een mooie nieuwe naaimachine is geschonken. Dat is natuurlijk fantastisch, maar er is echt meer nodig, wil men de activiteiten goed kunnen voortzetten. De mensen van de Dagbehandeling zouden ook heel blij zijn met de objecten waar de heren mee aan de slag kunnen. Ter informatie plaatsen we het verhaal nogmaals in deze Emma. Kunt u hen helpen?

Alvast heel hartelijk dank namens allen van de Dagbehandeling en hun cliënten!

Mocht u materialen hebben die we hiervoor kunnen gebruiken, dan bent u van harte welkom op de Dagbehandeling. U kunt contact opnemen via het email adres: dbono@zinzia.nl.

Contactpersoon is Yvonne van Antwerpen. Het gaat overigens niet alleen om voelkussens, maar ook om objecten zoals hiernaast, meer geschikt voor de heren! Op het Reeënbosch kunnen dus ook dat soort materialen goed worden gebruikt!

INTERVIEW

MIREILLE PRINS, DIRECTEUR ZORG EN BEHANDELING

“Toen ik op mijn 18de van het Atheneum in Apeldoorn kwam wilde ik een studie doen met uitzicht op een baan in een courante sector, waarmee ik de kost zou kunnen verdienen. Met mijn brede vakkenpakket kon ik gelukkig allerlei kanten op. Ik ben fiscaal recht gaan studeren op de HEAO. Tijdens mijn stage merkte ik dat ik mij daar – in die tijd een mannenwereld – niet erg thuis voelde. Ik ben met de opleiding gestopt en gaan werken, onder andere als receptionist op een accountantskantoor. Men vroeg daar of ik zelf niet accountant wilde worden. In de avonduren pakte ik daarna mijn studie weer op.”

“Bij toeval kwam ik op mijn 21ste terecht bij een groot makelaarskantoor. Ik werd daar hypotheekadviseur, want ik had immers verstand van geld. De combinatie van het contact met mensen en het kunnen geven van goede adviezen vond ik superleuk! Het kantoor streefde ernaar klanten te hebben die terug blijven komen. Het lukte me om de klanten tevreden te maken. Ik heb op dat kantoor ook nog andere dingen gedaan met onder andere financiële planning. Het was in de tijd dat de computer opkwam.”

“Na de geboorte van mijn tweede kind wilde ik wat anders. Nu zat er aan de overkant van de straat een instelling voor gehandicaptenzorg. Daar vroeg men een bedrijfseconomisch adviseur. Ik heb een paar weken na de bevalling gesolliciteerd, werd aangenomen en ben er na afloop van mijn bevallingsverlof begonnen. Ik kwam in een voor mij compleet nieuwe wereld terecht. Ik dacht: “Wat is hier in vredesnaam aan de hand?” Er was, nog net, een geneesheer-directeur. Het hoofd van de economisch administratieve dienst, mijn leidinggevende, bepaalde hoeveel sinaasappels er per week naar een woning gingen en er was een mevrouw die je koffie kwam brengen. “Dat kan ik toch zelf wel halen?”, dacht ik. Het was voor mij echt een cultuurshock. De makelaardij was wel een meer flitsende wereld...”

De instelling, Schuilenburg, ging samen met Hartenberg in Ede en 's Heerenloo in Emmen op in de Veluwe Alliantie. Een interessant en noodzakelijk traject waarin ik mee kon denken vanuit mijn

positie als bedrijfseconomisch adviseur.

In het contact met de bewoners realiseerde ik mij dat we het voor deze mensen, die hun hele leven op zorg zijn aangewezen, zo goed mogelijk moeten en ook kunnen doen. Daarna ben ik nooit meer de zorg uitgegaan, want dit raakte mij: betekenis kunnen geven aan het leven van kwetsbare mensen.

Na wat omzwervingen in diverse sectoren van de gezondheidszorg werd ik zelfstandig adviseur. Ik werd in die tijd gebeld door Hans Somer, nu de bestuurder van Zinzia. Ik had hem eerder tijdens mijn werk in een zorginstelling voor gehandicapten in Wilp leren kennen. Hij vroeg mij of ik hier bij Zinzia wilde komen werken. “Er is hier heel veel te doen.”, zei hij erbij.”

“Ik zit hier nu bijna vier jaar. We hebben in die tijd veel bereikt in een hele bijzondere en complexe periode. Er waren best veel dingen niet in orde. Daar kwam ook Corona nog eens bij. Dat we er doorheen zijn gekomen is fantastisch en is een compliment waard voor iedereen die hier werkt!

We staan voor een grote uitdaging, zowel binnen de zorgsector als daarbuiten: de dubbele vergrijzing. De groep ouderen wordt groter, maar ook de gemiddelde leeftijd wordt steeds hoger. Daarom moet het roer om. Dat is voor de meeste mensen ingewikkeld, want ons brein is ingesteld op routines.

Onze organisatie is in de afgelopen paar jaar gelukkig al wat meer gewend geraakt aan veranderingen. We zijn daardoor goed voorbereid op de toekomst, al weten we niet hoe die er precies uit gaat zien. We willen het echter zo goed mogelijk doen voor onze bewoners en cliënten en zien dan vooral de dingen die nog niet in orde zijn. Maar we zijn met zijn allen al heel ver, meer dan we ons misschien realiseren. Daarop mogen we wel wat trotser zijn. Daarom zijn we alle gerealiseerde verbeteringen in kaart aan het brengen.”

“Je hoort vaak dat er hier te veel wisselingen zijn, maar het is niet meer dan gemiddeld in de zorg en ook daarbuiten. Mensen met een zzp-contract kijken veel rond of ze het elders misschien beter kunnen krijgen. Dat is logisch. Rondom de cliënt willen de meeste mensen graag een vertrouwd gezicht als verzorger. Maar dan wordt onderschat dat wij hier 24-7 zorg leveren. Dat is wat anders dan bij een kantoorbaan van 9 tot 17 uur. Dus is dat niet altijd mogelijk. In de toekomst komt daar wellicht een oplossing voor, dat men toch een bekend gezicht ziet, maar dan op afstand, via het scherm. Je kunt zaken zoals deze wel als een probleem bestempelen, maar dan moet je dat met alles doen dat nog in ontwikkeling is. Dan heb je het de hele dag over problemen. Daar wordt een mens niet vrolijk van. Ik wil het vooral zien als de dingen die we met zijn allen aan moeten gaan. Dat gaan we dan ook doen vanuit de projectgroepen die daarmee bezig zijn.”

TERUG IN DE TIJD

DE KLOKKEN VAN DE DORPSKERKTOREN

Het was op een zaterdagavond in de winter aan het eind van de jaren 50 van de vorige eeuw. Mijn vader, die beheerder van een gemeentewerf was, had om 8 uur in de avond de zaterdagavondklok geluid en daarna was de stilte als voorbereiding op de zondag ingetreden. Nu gebeurde het nogal eens dat wanneer mijn vader en moeder op visite moesten, wij als zonen de opdracht kregen om de klokken te luiden. Vierentwintig keer aan beide touwen tegelijk trekken, de laatste vier keer niet te intensief, want anders kreeg je geen mooie nagalm. Leuk was het dan om een vriend mee te nemen, die het ook wel aardig leek om dit eens mee te maken, maar daardoor was de kans groot dat het aantal galmen van de klok niet klopte. Maandag morgen werd mijn vader dan subiet bij de burgemeester ontboden om de opmerkingen aan te horen, die bestemd waren voor zijn zoons.

Deze zaterdagavond had mijn vader echter zelf de klokken op de hem eigen precieze wijze laten galmen, maar om 12 uur middernacht begonnen plots alle klokken van de dorpstoren te luiden.

Mensen kwamen geschrokken uit bed en in nachthemd naar buiten.

"Is er ergens iets ergs gebeurd of moeten we iets doen?", zo vroegen zij zich af. Na een aantal minuten zwegen de klokken en keerde de rust weer.

Die zondagmorgen was het gebeuren onderwerp van gesprek onder de kerkgangers. Wat was er aan de hand en wie was hiervoor verantwoordelijk? Het was een raadsel.

Op maandagmorgen werden politieman Jan en mijn vader Bertus bij de burgemeester op het matje geroepen. "Gait met 'n stok ", zoals de burgemeester in de volksmond werd genoemd, had met de heren een appeltje te schillen.

"Heren!" zo sprak hij, "Er zijn drie sleutels van de dorpstoren beschikbaar, één in het bezit van u, politieman Jan, één op de gemeentewerf onder verantwoordelijkheid van beheerder Bertus en één hangt er hier in mijn burgemeesterskamer. Ik zou graag van u willen vernemen of u zelf of uw zonen voor deze ordeverstoring verantwoordelijk zijn."

De heren gaven een ontkennend antwoord en beloofden de burgemeester dat zij hun zonen met de 'nodige stevigheid' zouden ondervragen.

"In orde", sprak de Burgemeester, "dan verwacht ik u hier vrijdagmorgen om 10 uur in deze kamer met een antwoord op mijn vragen."

De week verstreek en politieman Jan deed onderzoek. 'De jongs' van Bertus werden stevig aan de tand gevoeld en wisten uiteraard van niets.

Ook al wisten ze het wel, dan zouden ze het nog niet zeggen en hun maatjes niet verraden.

Vrijdagmorgen 10 uur werden de heren Jan en Bertus door bode Arend weer in de burgemeesterskamer ontboden.

"En?", sprak de burgemeester, "Agent Jan, kunt u mij de namen van de daders ter hand stellen?"

"Zeker burgemeester, dat kan ik, maar helaas moet ik u ook teleurstellen."

"Uit mijn onderzoek blijkt dat het luiden van de klokken van de dorpstoren op de bewuste zaterdagavond niet is uitgevoerd door de zonen van Bertus en ook niet door mijn zonen, maar uit mijn onderzoek is gebleken dat uw eigen zonen verantwoordelijk zijn voor deze onacceptabele daad!"

Met het schaamrood op z'n kaken deed de burgemeester de heren uitgeleide.

Nagalm

de ochtend geurde naar gevallen regen
ik had het achterraam wijd open staan
en koesterde mij even in de waan
dat zelfs de merels om mijn weggaan
zwegen

de woning was mij jaren zeer genegen
ze bood mij warmte en bescherming aan
nu heeft zij zich gekwetst van mij ontdaan
het stroomde mij vanuit de kamers tegen

ik sluit het raam voor nieuwe regenvlagen
en neem de laatste foto's van de wand
vergeelde beelden uit vervlogen dagen
dan wikkel ik mijn leven in een krant

de ingepakte klok galmt doffe slagen
van holle weemoed door het lege pand

Corry van Doorn, 3 augustus 2005

UIT DE RIJNHOF

INTERVIEW MET JACCO HALI, WOONZORGBEGELEIDER

"Ik ben geboren en opgegroeid in Arnhem. Daarna heb ik op verschillende plekken gewoond. Nu woon ik samen met mijn vrouw in Eerbeek.

Na de middelbare school wist ik niet precies wat ik wilde en heb ik veel verschillende baantjes gehad. Mijn baantje op de Rijnhof leek eerst ook een van korte duur te worden, maar het was erg leuk en daarom ben ik gebleven. Ik vond het heel fijn om met mensen om te gaan en ze te helpen, om klaar te staan voor iedereen. Dat was in 1997. Vorig jaar heb ik gevierd dat ik 25 jaar in dienst ben bij de Rijnhof!"

"Ik heb meerdere functies gehad.

Eerst was ik gastheer en deed ik heel eenvoudig werk zoals praatjes maken met de bewoners, boodschappen met ze doen, samen wandelingetjes maken. In die tijd was het erg rustig en was er véél tijd voor de mensen. Ik organiseerde activiteiten zoals gezelschapsspelletjes en sjoelen. De spelletjesmiddag op vrijdagmiddag bestaat nog steeds! Nu wordt dat gedaan door 'Welzijn'. Daarna heb ik korte tijd gewerkt bij 'Facilitair'. Zo ontstond er op een gegeven moment een volwaardige baan."

"Ik ben nu Woonzorgbegeleider (WZB-er). Ik houd me de hele dag bezig met alles rondom de maaltijden (ontbijt, lunch, avondeten). Voorraden aanvullen doe ik heel vaak op een dag. Verder bestellingen doen, menu's invoeren op de Kabelkrant, helpen met de maaltijden ronddelen. De maaltijden worden bereid bij Rumah Kita. Die zijn goed en de meeste

mensen zijn tevreden. Er zijn elke dag twee menu's voor de bewoners en elke 14 dagen zijn er weer andere keuzes. Met oud en nieuw eten we hier op de Rijnhof traditie-getrouw stampotten."

"Ik werk 36 uur per week op wisselende dagen, ook in de weekends. Ik heb vaak een dubbele dienst, van 10.00 uur 's morgens tot 20.15 uur 's avonds.

Een vroege dienst in de catering is van 7.00 uur 's morgens tot 14.00 uur 's middags.

Wat mijn werk zo mooi maakt, is het contact met de bewoners, hun familie en met mijn collega's. Mijn grootste uitdaging is om het de mensen naar de zin te maken en wat tijd over te houden voor de bewoners. Tijdens mijn rondes probeer ik even bij mensen te blijven, een praatje te maken, even te helpen. Tijd vrijmaken voor de mensen! Iedereen is altijd druk, maar voor de bewoners is eten vaak het lichtpuntje van de dag.

Vroeger, als er een bewoner was overleden, praatten we er samen met de collega's over, over onze gevoelens. Je kent de mensen goed, dus dan is dat vaak verdrietig. Nu gebeurt dat wat kort, even tussendoor. Er zijn nu ook heel veel verschillende collega's, vroeger had je meer een vast groepje. We hebben wel een korte 'Dagstart' in de personeelskamer."

"Als ik na het werk thuiskom, rust ik lekker uit. Ik kijk graag films, klus een beetje in huis, maak wandelingen in de natuur. Dat maakt je hoofd wat leeg.

Mijn levensmotto is: "Maak er een mooie dag van!"

Ik probeer er elke dag wat moois van te maken en zelfs na 25 jaar lukt dat nog steeds op de Rijnhof! Ik vind het leuk dat ik tijdens mijn werk overal kom, dus de héle Rijnhof is mijn favoriete plek!"

ACTIVITEITENKALENDER

Op de verschillenden woningen op Oranje Nassau's Oord en in de Rijnhof worden veel activiteiten aangeboden aan de bewoners.
De afdeling Welzijn is daar zeer actief mee bezig. Men noemt deze activiteiten beleefmomenten. Ze moeten gericht zijn op de bewoner, want het gaat er immers om wat iemand graag wil of juist niet.

Wekelijks is er op elke woning op een vaste dag 'Beweeg je fit'.

Het weekprogramma is te vinden bij de tussendeur naar de woonkamer.

Familie en andere betrokkenen zijn altijd welkom om bij deze activiteiten te helpen, of samen naar de activiteiten in het Warm Welkom te gaan. Er zijn namelijk niet genoeg vrijwilligers om alle bewoners te halen en te brengen.

Maandagochtend	Beestenboel	Roulerend, elke week is een andere woning aan de beurt.
Maandagmiddag	Zangkoor Koraal	15.00 – 16.00 u. in het Warm Welkom.
Dinsdagochtend	Creatief bezig zijn	In de Oranjestraat (op uitnodiging).
	Bibliotheek	10.00 – 12.00 u. in het Warm Welkom.
	Gesprekskring	10.30 – 12.00 u. Roulerend, elke week een andere woning.
Dinsdagmiddag	Mannengroep	In de Oranjestraat (op uitnodiging).

Eerste woensdag van de maand.	Bingo (1 maart, 5 april, 3 mei, 7 juni)	18.30 – 21.00 u. in het Warm Welkom.
Vrijdag	Matinee. Dit varieert van optreden van een artiest, band of een koor tot een concert op een groot scherm.	15.00 – 16.00 u. in het Warm Welkom.
Zondag	Kerkdienst	10.00 – 12.00 u. in de kapel.
En verder in het Warm Welkom:	21 maart 9 april 18 april 27 april 14 mei 16 mei 28 mei	3 gangenmenu Paasbrunch Pannenkoeken/Poffertjes Koningsdag met gebak Moederdag: High Tea Asperges Pinksteren Buffet

TEGELTJESWIJSHEDEN

PUZZEL

WOORDZOEKER

Zoek de woorden. Van boven naar beneden, van links naar rechts en vice versa. Ook diagonaal!

R	D	G	I	N	Y	Q	L	A	Q	Z	A	N	W	U	E	E	L	N
O	L	X	U	M	U	B	L	A	O	T	O	F	R	A	V	F	N	F
V	S	M	Y	Z	X	B	R	V	O	O	R	J	A	A	R	Q	V	C
K	V	P	X	P	B	E	N	O	K	M	U	F	N	M	R	C	U	L
Q	Y	E	L	O	I	T	Z	Q	U	A	T	I	A	P	V	C	O	B
N	H	T	R	V	T	R	T	K	Y	L	W	K	S	J	D	F	I	O
S	D	S	I	Z	X	N	N	S	A	M	Y	H	S	D	Y	T	W	S
W	E	R	S	S	A	E	A	V	E	F	E	B	A	F	A	X	A	W
K	I	M	T	Q	R	M	C	R	D	N	E	W	U	A	R	I	G	A
N	R	J	M	E	P	M	E	Q	C	X	L	I	S	A	O	A	E	N
C	E	W	O	A	V	P	Y	L	G	I	P	E	H	Q	T	E	N	D
Q	S	G	K	R	S	T	K	G	I	L	S	T	G	C	O	Y	I	E
P	S	U	L	I	M	E	V	C	G	N	O	X	Q	O	R	R	N	L
J	A	Q	E	L	S	Y	E	M	T	L	G	R	S	E	V	A	G	I
B	R	U	W	E	M	M	A	M	V	H	S	L	U	G	G	N	E	N
F	B	Q	Y	J	M	N	H	T	L	K	C	F	K	H	L	P	N	G
P	I	I	K	U	M	V	R	P	Q	O	I	B	O	O	Y	S	G	M
O	S	H	Y	A	C	I	N	T	H	J	O	S	R	X	T	Q	O	G
U	U	D	X	Q	V	C	L	C	E	T	N	K	K	W	W	G	O	E
V	Q	H	K	L	I	N	K	E	R	F	N	A	U	J	X	I	Z	N

ARCHIEF	WAGENINGEN	EMMA	VERZAMELING
BRASSERIE	WELKOM	FOTOALBUM	LEEUW
KROKUS	NARCIS	KLINKER	NASSAU
SNEEUWKLOKJE	HYACINTH	RENKUM	RIVIER
KOOLMEES	VOGELNEST	BOSWANDELING	VOORJAAR

INTERVIEW

JOKE VAN DULM, VRIJWILLIGER

“Ik ben geboren en getogen in Arnhem. Mijn ouders hadden een café-restaurant op de Korenmarkt. Na mijn trouwen hebben we eerst nog in Arnhem gewoond, daarna in Oosterbeek. Dan kon ik mantelzorger zijn voor mijn moeder, die daar inmiddels in een serviceflat woonde. Toen mijn man begon te dementeren, zijn we naar Doorwerth verhuisd. Daar woon ik nog.”

“Mijn man werd in 2014 opgenomen op het Emmaplein op Oranje Nassau’s Oord. Al snel kwam ik in contact met de activiteitenbegeleidster. Eén keer per maand was er beneden in het personeelsrestaurant een ‘à la carte menu’ voor bewoners en familie, erg lekker. Daar ging ik helpen, dat was erg leuk. Vanaf die tijd werd ik vrijwilligster en hielp ik bij Carnaval, bij optredens van diverse groepen. In de woonkamer hielp ik de bewoners met eten en drinken. Af en toe kwam Roels Beestenboel langs met konijnen, kippen, geiten, schapen en een ezel. En vier keer per jaar was er een Seizoensontbijt en stonden er op het Emmaplein lange tafels, waar alle bewoners mochten aanschuiven. Dat waren heel gezellige tijden! Er kwam ook vaak een koor optreden, dan hielp ik mee om bewoners te halen en te brengen.”

“Na het overlijden van mijn man in 2017 ben ik als

vrijwilligster gebleven.

Ik vind het heel dankbaar werk, ik doe iemand een plezier. Soms word ik geknuffeld door een bewoner. Dan weet ik dat mensen blij zijn als ik kom.

Ik ben elke donderdagochtend op Prinsenbosch. Dan ga ik met een mevrouw naar het Warm Welkom en doen we een spelletje Triominos. In de zomer lopen we een rondje en gaan we lekker buiten zitten. Ze vindt het heerlijk om er even ‘uit te zijn’! Soms kom ik ook op zondagochtend.”

“Toen de nieuwbouw er nog niet was, waren er een heleboel activiteiten op het

Emmaplein. Je wist toen veel beter wat er overal gebeurde. Ik ging bij alles meehelpen en heb zo heel veel geleerd.

Nu ontgaat mij een hoop, want het vrijwilligerswerk is sinds de nieuwbouw wel veranderd. Ik ben nu meestal op één woning, want ik begeleid de mevrouw die daar woont al een paar jaar, dus dat blijft zo.”

“Mijn hobby is haken. Ik heb dekens gehaakt voor het goede doel en ben nu ook weer bezig met een deken. Verder vond ik het altijd heerlijk om te wandelen en heb ik gezongen in een koor. Maar in de coronatijd is er veel verdwenen of ben ik ermee gestopt.

Eén keer per week doe ik aan fitness met een heel gezellig en sociaal groepje dames en heren. Ik ben helemaal in mijn element als ik voor een van hen de boodschappen kan doen of dat we samen ergens koffiedrinken.

“Mijn favoriete plekje op Oranje Nassau’s Oord (ONO) was het Emmaplein. Omdat iedereen daar rond kon lopen, had je snel aanspraak met andere bewoners en familie. Het was het ‘hart’ van ONO.

Nu is mijn favoriete plekje het Warm Welkom.

Het voelt als een cadeautje dat je hier met iemand kunt gaan zitten. Het is er prachtig.”

“Kijk niet terug op dingen die verkeerd zijn gegaan.

Die kun je niet meer herstellen.

Kijk vooruit, niet achterom!

Leef zoals het nu is, voordat het morgen anders is!

Dat zijn mijn levensmotto’s!”

HET FOTOALBUM

VAN CARLA ANTOINETTE ZWART

Carla woont in een gezellige zonnige kamer met prachtig uitzicht op het Beekdal en de ijsbaan, nu een grote waterplas.
 "Ik zit op de eerste rang!", zegt ze.
 Geboren in Amsterdam heeft ze vervolgens op meerdere plekken in het land gewoond. Ze kreeg samen met haar man twee dochters, heeft kleinkinderen en zelfs een achterkleindochter! Ze had honden, waaronder een ruwharige teckel, die Takke heette.
 "Ik heb in mijn jonge jaren in de verpleging op Oranje Nassau's Oord gewerkt! Ik ben blij dat de hertjes er nog zijn en ook de kapel."

De schilderijen zijn van een bevriende schilder, die voer op een schip. Er hangt een schilderij van Urk en van Paal 12 in Terschelling. Het bijzondere houten beeld is al lang in haar bezit.

DE VERZAMELING VAN

JOKE VAN DULM

Eind februari zal in de vitrine van het Warm Welkom een deel van de verzameling kikkers van Joke van Dulm geëxposeerd worden.

Joke zegt hierover:

"Ik heb eigenlijk niks met kikkers, ha ha!
 Maar ik bezit er inmiddels wel ongeveer 275."

"Vroeger werkte ik als leidinggevende in de politiekantoor in Arnhem. Bij mijn afscheid kreeg ik een grote glazen kikker. Die komt ook in de vitrine.

Daarna gaf iedereen mijn man en mij kikkers. Voor binnen, voor in de tuin, voor op de vensterbank, van hout, van steen, noem maar op.

Op een gegeven moment moesten mijn man en ik twee grote vitrines kopen om alles uit te kunnen stallen!"

"Ik heb weinig zelf gekocht. Bijna alle kikkers heb ik gekregen en heb nog nooit een dubbele gehad. Soms lijken ze heel erg op elkaar. Dan denk je "die staat er al", maar als je heel goed kijkt, zijn ze toch allemaal anders".

"Ik heb kikkers uit de hele wereld. Van Nederland via Frankrijk tot Barcelona. Van Indonesië tot Zuid-Afrika. Ze komen overal vandaan"

Elders in deze Emma kunt u in een interview met Joke meer over haar lezen.

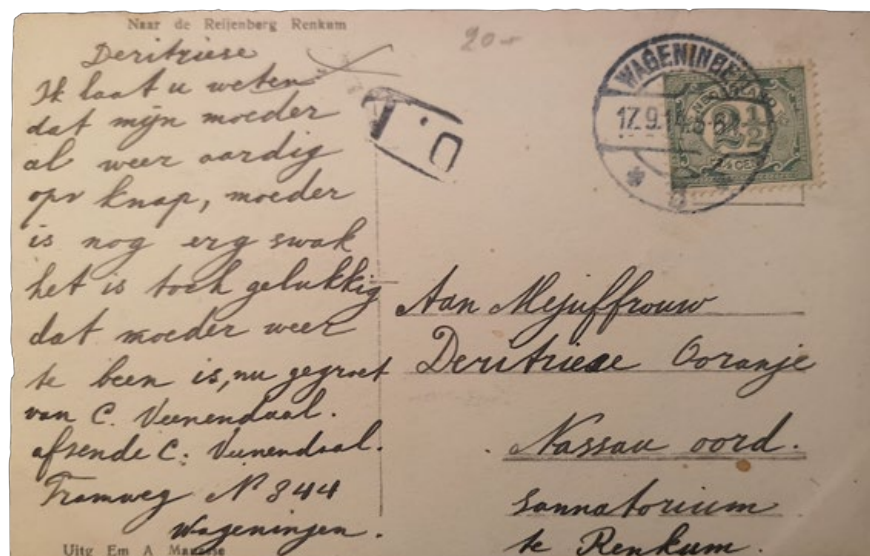
UIT HET HISTORISCH ARCHIEF

EEN DANKBARE DOCHTER

In september 1914 viel bij Oranje Nassau's Oord een briefkaart in de bus met de volgende tekst:

"Deritriese, ik laat u weten dat mijn moeder alweer aardig op knap, moeder is nog erg swak, het is toch gelukkig dat moeder te been is, nu gegroet van C. Veenendaal".

Deze eenvoudige woorden waren gericht aan "Mejuffrouw Deritriese Ooranje Nassau oord sannatorium te Renkum".

Het gaat hier om een ansichtkaart van de Keijenbergse weg (zie de foto hiernaast). De afzender toont hiermee haar dankbaarheid voor de behandeling die haar moeder, die enige tijd in Oranje Nassau's Oord is verpleegd, heeft mogen ontvangen. De bewuste 'deritriese' was niet de directrice van het sanatorium,

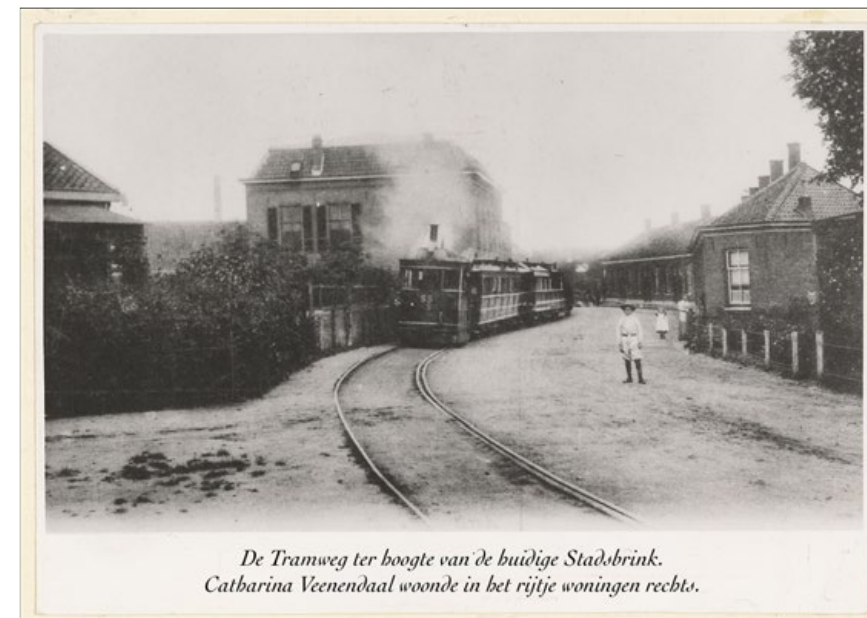
maar de adjunct-directrice van deze instelling, mejuffrouw P.A. van Kaathoven. De kaart is verzonden door Catharina (Kaatje?) Veenendaal, die in Wageningen aan de Tramweg woonde (foto zie volgende pagina). Deze tramweg liep van de vroegere Grindweg – nu het begin van de Churchillweg – naar het niet meer bestaande spoorwegemplacement.

Catharina (Kaatje) was destijds een meisje van 18 jaar. Haar moeder heette Cornelia Veenendaal – van de Scheur en was toen 48 jaar. Wat zij mankeerde en hoelang zij opgenomen is geweest, is niet meer te achterhalen, want haar naam komt jammer

genoeg niet in de nog bestaande patiëntenregisters voor. Wel is bekend dat zij de leeftijd van 89 jaar bereikte.

Over het archief

Van kruikenmoeder tot kussenkast en van schilderijen tot ansichtkaarten. Oranje Nassau's Oord heeft een rijke geschiedenis. Het Historisch Archief is een kleine organisatie van vrijwilligers die het papieren geheugen en de historische voorwerpen van het landgoed en het huis Oranje Nassau's Oord beheert en voor het publiek toegankelijk maakt.

Het Historisch Archief zit achter het Warm Welkom en bevat honderden dossiers, gegevens, bouwtekeningen, kunstwerken (ook van het Koninklijk Huis!) en medische werktuigen. Elk object wordt zorgvuldig bekeken en gearchiveerd. De voorwerpen gaan terug tot in de 19^e eeuw! Dat was in de tijd waarin koningin-moeder Emma op het landgoed Oranje Nassau's Oord een sanatorium stichtte voor mensen met longziekten. Op Facebook (zoek naar 'Zinzia Zorggroep') staat regelmatig een rubriek waarbij steeds een voorwerp, foto of stuk tekst centraal staat. In elke editie van de Emma wordt aandacht besteed aan het Historisch Archief. Op de foto hieronder ziet u de mensen van Historisch Archief. Achteraan: Ed Janssen, Roel van Ewijk, Edwin Hallers, Vooraan van links naar rechts: Kees Gast, Gijsje Janssen.

BROMMERS KIEKEN

PRIJSVRAAG

Het gezegde 'brommers kiek'n' of 'brommers kieken' is in het Nederlandse Nedersaksische taalgebied (zie kaartje) oorspronkelijk een smoes van geliefden om zich terug te trekken om te zoenen. Wellicht heeft u dat smoesje vroeger ook eens gebruikt?

Hieronder vier brommers van vroeger. Herinnert u ze zich nog?

We hebben een prijsvraag voor u. Welke zijn de merken van de brommers die u hiernaast ziet? De oplossing, van boven naar onder, mailt u naar: marianne.vanswinderen@gmail.com Uw beloning: Koffie met gebak voor twee personen in Brasserie Emma. Die krijgt u van een wat oudere versie van het lid van de cliëntenraad, die u hieronder op de brommer ziet.

ALGEMENE INFORMATIE

De cliëntenraad, daarmee de Emma, is onafhankelijk. Ze geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de directie en komt op voor de belangen van de bewoners en hun betrokkenen.

Redactie

Kees van der Meiden
Marian van Swinderen

Met bijdragen van:

Cees Kroon
Klinker
Gerrit Welink
Kees Gast
Joke van Dulm

Foto's en illustraties:

Cofre
Marian van Swinderen
Kees Gast

Contact:

info@keesvandermeiden.nl
marianne.vanswinderen@gmail.com
Tel. 06-15659637

U kunt eventueel een van de medewerkers van de afdeling vragen ons namens u te mailen.

